

Kinder Torah

Parashas Vayera

Dust and Ashes

“So Hashem said, ‘The outcry of Sdom and Amorrhah is great, and their sin is very grave,’ (Bereshis 18:20). Due to this horrible state of affairs, the Almighty was prepared to destroy Sdom and Amorrhah. Avraham Avinu, however, was not at peace with this.

“And Avraham came forward and said, ‘Will You stamp out the righteous along with the wicked? Perhaps there are fifty righteous within the city? Would You indeed stamp it out rather than spare the place for the sake of the fifty righteous people within it?’” (18:23, 24). Amazingly, Hashem agreed to Avraham’s request. However, Avraham proceeded further. “Behold, now, I have taken upon myself to speak to the Lord although I am but dust and ashes” (18:27). This statement is truly astounding. How could Avraham refer to himself as dust and ashes? Didn’t he realize who he was? Avraham Avinu was a king with a royal household. He was a prophet whom the Creator of the universe chose to speak to personally. Hashem had just agreed to Avraham’s request, which showed that He valued his opinion. Was a man of this stature no more than dust and ashes?

The Gemora (Chullin 89a) praises Avraham’s statement. The Holy One Blessed be He said to Klal Yisrael, “I desire you. (Why?) Even at the time that I bestow greatness upon you, you humble yourselves before Me. I granted greatness (to these leaders of My chosen nation). Avraham responded, ‘I am dust and ashes.’ Moshe and Aharon said about themselves, ‘What are we?’ (Shemos 16:7). Dovid HaMelech referred to himself as a ‘worm and not a man’” (Tehillim 22:7). Our tsaddikim possessed exemplary humility.

The Mesillas Yesarim (Chapter 22) speaks at length on the subject of humility. “How great are the humble in spirit! They are humble in heart and thought” (Sota 5b). A person with an honest heart does not allow himself to be deceived by any good trait that he may possess. He should not elevate himself nor be proud or haughty. Instead, he should thank the One who has been gracious to him; and strive to grow constantly in humility.

The truly great humble person is compared to a poor person who accepts kind gifts from people. He cannot help but be ashamed because he must accept the gifts. The more kindness he receives, the greater is his shame. So too it is with us. We receive kind gifts from Hashem every moment of every day of our lives. All of the good qualities and things that we possess are gifts from him. How can we

ever repay Him? As Dovid HaMelech said, “What can I return to Hashem for all of His loving-kindness to me?” (Tehillim 116:12).

Contrast this with the proud person. Our Sages relate examples of people who took credit for their good deeds and were punished accordingly. If one cannot even take credit for good things that he has done, he surely cannot become self-important and proud because of them. We learn from the Mesillas Yesarim that pride is nothing more than self-deception. We must not deceive ourselves. We should give credit where credit is due – to the Almighty, Creator of the universe. What can we take for ourselves? Humility.

Kinderlach . . .

How do we relate to our good deeds? Did you learn well today? Boruch Hashem. He gave you the intelligence, patience, and concentration necessary to learn Torah. Did Imma cook a delicious meal today? Boruch Hashem. He provided her with the food to cook, the kitchen, the knowledge, and the koach to make the meal. Does Abba bring home parnassa (income)? Boruch Hashem. The Almighty is providing the family with money that they need to keep serving Him. Do we take credit for these good things? Absolutely not! We humbly acknowledge that they are all gifts from Hashem. Work on your humility, kinderlach. Do not take credit for yourselves. Give it to the One Who is responsible – the Provider of all good things – Hashem.

No Tefillah is Wasted

“Where are you headed my fellow Jew?”

“To the big city, B’ezeras Hashem. I hope to sell my wares and buy things for my family.”

The older man smiles warmly at the young Jewish artisan.

“I am also headed there, for the same reason. Come, let us travel together.”

The two men board the train and settle into their seats in the passenger car. They engage in lively Torah discussions until they reach their destination. They leave the railroad car and bid each other farewell at the station.

“May Hashem bless you with much success.”

“Amen and the same for you.”

A few days later, they meet unexpectedly in a clothing store.

“How are you my fellow Jew?”

“Baruch Hashem. I am here to buy clothes for my children.”

“I am also thinking about that. I have one

unmarried son, my youngest child, left in the house. I am a bit hesitant to buy him a suit, however.”

“Why?”

“It may not fit him.”

“I do not have that problem. All of my children are small and growing. If the clothes do not fit one child, they will fit another. If they do not fit anyone now, they will soon grow into them. Someone will get good use out of these clothes.”

☪ ☪ ☪ ☪ ☪

This story is based on a parable from the Dubno Maggid. Why did Hashem inform Avraham Avinu that He was going to destroy Sdom and Amorrhah? He surely did not need Avraham’s approval, yet He wanted to reveal this information. As the verse states, “Shall I conceal from Avraham what I do?” (Bereshis 18:17). The Maggid informs us that Hashem wanted Avraham’s *tefillos* for Sdom and Amorrhah. Therefore, He told him about the impending destruction, so that Avraham would pray for their salvation. There is a big question, however, on this answer. Hashem knew that He was going to destroy Sdom and Amorrhah, regardless of Avraham Avinu’s *tefillos*. Were the prayers not in vain? “No,” answers the Dubno Maggid. Sincere *tefillos* are always heard, even if they do not help the person who is praying, or those of his generation. As the verse states, “And Avraham will become a great and mighty nation. And all of the nations of the earth will be blessed through him” (Bereshis 18:18). The Maggid finishes by stating that even if his prayers do not come to fruition now, they will help future generations. The prayers are compared to the clothing that the young man was buying. Even if they do not fit any of his children now, they will fit them in the future.

Kinderlach . . .

We pray to Hashem three times each day. We ask him for all sorts of things: health, prosperity, success in learning, children, and peace, to name a few. Many times our request is not fulfilled. We ask over, and over, and over again. We soon come to the realization that the request may never be granted. Is this a reason to despair? Of course not! Hashem hears, listens to, and considers every prayer. The Maggid tells us that Hashem answers every prayer. If not now, in future generations. How comforting and encouraging! Parents always want the best for their children. Imagine that the request that you are making in your prayers may bring great blessing to your great-great-grandchild. Keep praying to Hashem kinderlach, with great kavannah (concentration). He will answer you with only good things.

הגדרת לבנר

פרשת וירא

עפר ואפר

"ויאמר ה' זעקת סדום ועמורה כי רבה וחטאתם כי כבדה מאוד" (בראשית י"ח, כ'). בשל מציאות נוראה זו, התכונן הקב"ה להשמיד את סדום ואת עמורה. ואולם לבו של אברהם אבינו לא היה שלם עם החלטה זו של ה'.

"ויגש אברהם ויאמר 'האף תספה צדיק עם רשע? אולי יש חמישים צדיקים בתוך העיר האף תספה ולא תישא למקום למען חמישים הצדיקים אשר בקרבה?' (י"ח, כ"ג-כ"ד). והנה זה פלא - ה' מסכים לבקשתו של אברהם. אך אברהם ממשיך ומבקש: "הנה נא הואלתי לדבר אל ה' ואנוכי עפר ואפר" (י"ח, כ"ז). דברים אלו של אברהם אבינו תמוהים ביותר: כיצד יכול אברהם אבינו לכנות את עצמו 'עפר ואפר'? האם אין הוא מודע למעמדו? והלוא הוא מלך, עם פמליה משלו. הוא נביא שאתו בחר בורא העולם לדבר אישית. ועוד - ה' הרי הסכים לבקשתו רגע לפני כן, ומכאן הוכחה שה' מעריך את דעתו. האם אדם במעמד כזה אינו שווה יותר מעפר ואפר?

הגמרא (חולין פ"ט ע"א) משבחת את אברהם על דבריו. "אמר להם הקב"ה לישראל: חושקני בכם (אני רוצה בכם), שאפילו בשעה שאני משפיע לכם גדולה אתם ממעטין עצמכם לפני. נתתי גדולה לאברהם, אמר לפני 'ואנוכי עפר ואפר'. [נתתי גדולה] למשה ואהרן - אמר 'ונחנו מה?' (שמות ט"ז, ז') [נתתי גדולה] לדוד - אמר 'ואנוכי תולעת ולא איש' (תהלים כ"ב, ז'). הצדיקים שבעם ישראל היו בעלי ענווה למופת.

בעל מסילת ישרים (פרק כ"ב) מדבר באריכות על הענווה. "הרי זה שבח של נמוכי הרוח שהם ענווים בלבם ומחשבתם... אין הלב הישר מניח עצמו להתפתות משום מעלה אשר יבואהו... לא יאות לו להתנשא כלל... על כן אין לו אלא להודות למי שחננו וליכנע תמיד יותר."

העניו האמיתי משול לעני המקבל מתנות מבעלי חסד, "שאי אפשר לו שלא יבוש. כי כל מה שירבה החסד שיקבל, כך ירבה הבושת שיבוש". כך הדבר איתנו. אנו מקבלים מתנות-חסד מה' בכל רגע ורגע מחיינו. כל התכונות הטובות וכל הרכוש שבידנו הם מתנות מאיתו יתברך. כיצד נוכל אי פעם להשיב לו חסדים כאלה בהתאם? וכדברי דוד המלך, "מה אשיב לה', כל תגמולהי עלי?" (תהלים קט"ז, י"ב).

כנגד זה, הבה נשווה זאת לדרכיו של גאוותן. חכמינו ז"ל מביאים דוגמאות לאנשים שהתהדרו במעשיהם הטובים ונענשו על כך בהתאם. אם אדם איננו יכול אפילו לזקוף את מעשיו הטובים לזכותו שלו, קל וחומר שאין הוא יכול להחשיב עצמו ולהתנשא בשלהם. אנו לומדים ממסילת ישרים שגאוה אינה אלא הטעיה עצמית. אל לנו להטעות את עצמנו. עלינו לזקוף את הכל לזכות מי שעושה הכל באמת - לבורא העולם. ומה נשאר לעצמנו? ענווה.

ילדים יקרים...

כיצד אנו מתייחסים למעשינו הטובים? למדת היטב היום? ברוך ה'. הוא שנתן לך את השכל, הסבלנות וכוח הריכוז שבזכותם למדת תורה. אמה בישלה ארוחה טעימה במיוחד היום? ברוך ה'. הוא שנתן לה את המצרכים הנחוצים, את המטבח, את הידיע, ואת הכוח להכין את האוכל. אבא הביא פרנסה הביתה? ברוך ה'. ה' מספק למשפחה את האמצעים הדרושים כדי שיוכלו להמשיך לעבוד אותו. האם אנו מתהדרים בטובות האלה? בשום פנים ואופן לא! אנו מודים בהכנעה שכולם מתנות מה'. טפחו את הענווה שלכם, ילדים יקרים. אל תזקפו לזכותכם את הטוב שהוא מנת חלקכם. זקפו הכל לזכות מי שמספק לנו את כל הדברים הטובים - לה'.

תפילה אינה שבה ריקם

"לאן פניך מועדות ידידי היקר?" אני נוסע לעיר הגדולה. מקווה בעז"ה למכור שם את סחורתי ובכסף זה לערוך קניה למשפחתי.

האיש המבוגר חייך אל האומן הצעיר יותר בנימה חמה.

"פני גם כן מועדות אל אותו מקום עם אותה מטרה כמוך. בא, נוסע יחד."

שני האנשים עלו יחדיו אל קרון הרכבת והתיישבו במקומותיהם. בדרך הם התפלפלו בדברי תורה עד שהגיעו למחוז חפצם. ירדו מהרכבת וברכו לשלום איש את רעהו.

"ה' יברך אותך ברוב ברכה והצלחה."
"אמן וכן למר."

לאחר כמה ימים נפגשו שני האנשים באופן בלתי צפוי, בחנות בגדים.

"מה שלומך ידידי היקר? ומה מעשיך?"

"ברוך ה'. הגעתי לכאן על מנת לקנות בגדים לילדי."
"ואני זקוק לחליפה רק עבור בני הצעיר. מכיון שכל ילדי נשאו והוא הקטן שנותר."

"מדוע אתה חושש ידידי?"

"שמא החליפה לא תתאים לו."

"אני מבין. לי אין בעיה זו. הילדים שלי קטנים. בגד שלא יתאים על ילד אחד, יתאים לשני. ובגד שלא יתאים כעת, יתאים בעוד כמה שנים. בכל אופן הוא יבוא לשמוש."

סג סג

סיפור זה מבוסס על משל המגיד מדובנא. מדוע הקב"ה הודיע לאברהם אבינו על הפיכת סדום ועמורה? הרי ה' ודאי לא זקוק להסכמתו של אברהם. אלא הוא רצה לגלות לו. כמו שכתוב: "המכסה אני מאברהם אשר אני עשה" (בראשית יח, ז'). כדי שאברהם יוכל להעתיך בתפילה לביטול הגזירה. תמוהה מאוד תשובה זו. ה' יהפוך את סדום ועמורה גם עם תפילתו של אברהם. האם התפילה שבה ריקם? התשובה היא: לא. תפילה לעולם אינה שבה ריקם. כך עונה המגיד מדובנא. תפילה אמיתית תמיד נשמעת גם אם היא אינה עוזרת לאדם המתפלל או לדור שלו. המגיד מסיים ואומר שגם אם התפילה אינה מתקיימת עתה, תפילה זו תעזור בדורות הבאים. כמו שכתוב: "ואברהם היו יהיה לגוי גדול ועצום ונברכו בו כל גויי הארץ" (בראשית יח, יח). תפילות אילו נמשלות לבגדים שקנה אותו איש צעיר לילדיו הקטנים. גם אם הבגדים אינם מתאימים להם עכשיו, הם יתאימו להם בעתיד.

ילדים יקרים...

אנו מתפללים לה' שלוש פעמים ביום. אנו מבקשים כל מיני בקשות: בריאות, עושר, הצלחה בלימודים, ילדים צדיקים, שלום ואחוה, ודברים רבים. לפעמים משאלותינו אינם מתמלאים אך אנו מבקשים שוב ושוב. עד שאנו באים להכרה שהמשאלה אולי לעולם לא תתגשם. אך זוהי אינה סיבה להתייאש! ה' שומע ומקשיב וגם מחשיב כל תפילה ותפילה שלנו. המגיד אומר לנו שה' עונה לכל תפילה. אם לא עכשיו, אז בעתיד. כמה מנחם ומעודד לשמוע זאת! הורים תמיד רוצים את הטוב ביותר לילדיהם. נתאר לעצמינו שבקשה שאנו מבקשים לתועלתנו תתגשם לצאצאינו. לכן המשיכו להתפלל לה' בכוונה רבה. הוא יענה לכם וימלא משאלותיכם לטובתו!